

VIRSOTNE

Latvijas Alpinistu Savienības biletens

Nr.1, Decembris 2000

**Zigis, kas
uzkāpis 500
virsotnēs**

**Josepmīti: uz
Lielās Sienas**

**"Alpu stila"
mācība**

Zelmas '2000

Pret kalnu uz virsotni!

Te nu viņš ir — ilgi gaidītais Latvijas Alpinistu Savienības informatīvais biļetens. "Virsotne". Nemiet par labu, kāds nu ir iznācis, jo tā ir pirmā "Virsotne". Tā telkt, iesācēju maršruts. Pirmās virsotnes nekad nav nedz sarežģītākās, nedz prasigākās. Un tomēr — pirmā virsotne vienmēr ir tikai viena. Tāpēc mēs to atcerēsimies īpaši.

Šķiet tikai retais Latvijas kalnos kāpējs nebūs dzirdējis nosaukumu "Pret kalnu". Nu jau leģendārs kādreizējais Latvijas alpinistu informatīvais biļetens, kas iznāca daudzus gadus. Vecākās paaudzes kalnos kāpējiem tas ir labā atmiņā, savukārt jaunākiem, kas kāpt sākuši tikai devindesmito gadu beigās, tas ir tikai leģenda. Patiesībā leģenda tas ir nu jau ari vecākās paaudzes kāpējiem, jo tikai retais vairs atceras, kad išti iznāca beidzamais šis melnbaltās brošūrinās numurs ar tradicionālo kēpēju uz vāka. Tagad "Pret kalnu" ir aizgājis leģendām apvīto pulkā, gluži tāpat kā, piemēram, Olinkalns.

Kāpēc "Virsotne"? Kāpēc ne "Pret kalnu" turpinājums? Tāds jautājums daudziem noteikti ir jau uz mēles. Nu, pirmkārt, mēs neesam "pret" kalniem. Turklat ne mazāk svarīga par uzkāpšanu kalnā ir ari nokāpšana no tā. Šī iemesla dēļ mēs ilgstosi domājam par jaunu, atbilstošāku nosaukumu alpinistu biļetenam. Otrkārt, ja reiz "Pret kalnu" jau krietni pasen bija ierindojoies leģendu pulkā, vai vajag to traucēt? Aiztecējušu ūdeni nesasmelsi... Tā radās "Virsotne".

Jāuzsver, ka "Virsotne" kā Latvijas Alpinistu Savienības oficiālais informatīvais biļetens ir pilntiesīgs "Pret kalnu" mantinieks. Šogad iznāk tikai viens biļetena numurs, bet nākotnē mēs plānojam izdot to vismaz divas reizes gadā. "Virsotne" apkopos informāciju par kalnos kāpšanas aktivitātēm Latvijā. Te būs atrodamas intervijas ar kāpējiem, kalnu apraksti, sacensību rezultāti, informācija par Latvijas Alpinistu Savienības aktivitātēm utt.

Baudiet "Virsotni" un gaidiet nākamo. Jo tikai retajam, kas uzkāpis pirmajā virsotnē, negribas kāpt nākamajā. Mums gribas!

Normunds Lisovskis
"Virsotnes" redaktors
Latvijas Alpinistu Savienības valdes loceklis

"Virsotne" — Latvijas Alpinistu Savienības informatīvais biļetens
© LAS. Materiālu pārpublicēšanas gadijumā atsauce uz "Virsotni" obligāta.

Redaktors: Normunds Lisovskis (mob: 9234322, e-pasts: normunds@ri.lv)

Dizains: Elna Dūcmāne

Adrese pasta sūtījumiem: Tērbatas iela 4, Riga LV-1017

LAS interneta: las.climbing.lv

E-pasts: valde@climbing.lv

ALPINUS sporta un ikdienas apģērbi

Sporta apģērbi un inventārs

Pušķina ielā 7,
tālr. 7212772, tālr./fakss 7224456
Darba laiks:
pirktien — piektien 10.00–18.00
sestien 10.00–16.00

Arvien augstāki sasniegumi sportā un pieaugošais dzīves līmenis ikdienā uzstāda augstas prasības apģērbu izgatavotājiem. Arvien vieglāks, arvien siltāks, vēja un ūdens pilnīgi necaurlaidīgs, bet vienlaicīgi "elpojošs" — tā ir recepte augstu panākumu sasniegšanai sporta un ikdienas apģērbu izgatavošanā. Šie apģērbi domāti visiem, kas prot novērtēt komfortu, atrodoties svaigā gaisā jebkuros laika apstākjos.

ALPINUS piedāvā apģērbu komplektu, kurš labvēlīgi ietekmē Jūsu ķermenī — daudz slāpīnai "aktīvo" apģērbu, kurš Jauj Jūsu ādai brīvi elpot un palīdz uzturēt Jūsu ķermeņa termisko līdzsvaru.

Rhovyl'on — veļa, kas ātri novada ķermeņa mitrumu uz nākošajām apģērba kārtām.

Polartec — puloveri, jakas un bikses, kas neparatī labi sargā no aukstuma.

Gore-tex — ūdens un vēja pilnīgi necaurlaidīgās virsējās jakas izvada ķermeņa izdalītos sviedrus uz āru, Jaujot ādai brīvi elpot.

Īsāk sakot, ALPINUS piedāvā mūsdienīgumu, labsajūtu un ērtību apģērbā. Laika apstākļus celojumā neizvēlas, taču Jūs varat izvēlēties atbilstošu apģērbu, kas pasargās jebkuros laika apstākļos.

Baltijas valstu XXXXII alpīnisma čempionāts

Viljā, 25.11.2000.

Tiesnešu kolēģija

Galvenais tiesnesis: Vilius Šaduikis (Lietuva)
Sekretāre: Aurēlija Mozūraityte (Lietuva)
Tiesneši: Sigismunds Grohovskis (Latvija),
Marks Kuzāns (Latvija)

Čempionāta rezultāti

I Tehniskā klase

- I vieta. Half Dome (2696m, ~Rus. 6a) — K. Liepiņš,
J. Kigurs (Latvija)
II vieta. Ural (4150m, ~Rus. 5b) — A. Peseckas,
D. Milašius, A. Bazys (Lietuva)
III vieta. Rotvand (2806m, ~Rus. 5b) — J. Osis,
R. Laveikis, A. Migla, L. Lurie (Latvija)
IV vieta. Pizzo Badile (3305m, ~Rus. 5a) — K. Liepiņš,
N. Lisovskis (Latvija)
V vieta. Mt. Kenya (5199m, ~Rus. 4b) — K. Liepiņš,
V. Vanags, N. Lisovskis (Latvija)
VI vieta. Piccolo Lagazuoi (2778m, ~Rus. 4b) — J. Osis,
R. Laveikis, A. Migla, L. Lurie (Latvija)
VII vieta. Mont Blanc (4807m) — V. Barkevičius,
A. Pažarauskas, Š. Motiejūnas, V. Biekša,
J. Konstantinova (Lietuva)

II Augstkalnu klase

- I vieta.* Gasherbrum II (8035m, ~Rus. 5a) — I. Pauls (Latvija)

III Pārgājienu klase

- I vieta. Altajs (5 gr. kat.) — vad. V. Leonenko (Lietuva)
II vieta. Altajs (4 gr. kat.) — vad. B. Vačiulis (Lietuva)
III vieta. Altajs, Čuja (4 gr. kat.) — vad. D. Rusakevičius (Lietuva)
IV vieta. Tjan Šans (3 gr. kat.) — vad. E. Saženye (Lietuva)

IV Starprepublīkāniskā ieskaite**

- I vieta. Lietuva (39 punkti)
II vieta. Latvija (35 punkti)

* Šajā klasē bija tikai viens pieteikums.

** Igaunijas komanda šajā gadā neiesniedza nevienu atskaiti.

Ilgvars Pauls — Gašerbrumā II

Alpīnists Ilgvars Pauls 22. jūlijā agri no rīta sasniedza 8035 m augstā Karakoruma virsotni Gašerbrums II (G II).

Pauls uz Karakorumu devās jūnija vidū, lai starptautiskas ekspedīcijas sastāvā mežinātu sasniegt Karakoruma kalnos esošas divas vairāk nekā astonus tūkstošus metru augstas virsotnes — Gašerbrumu I un Gašerbrumu II. Taču šī vasara Karakoruma kalnos bija raksturīga ar bagatigiem nokrišņiem, kas ievērojamā apgrūtināja uzdevumu visām ekspedīcijām uz Pakistānas astontūkstošniekiem — G I un G II, Broda smalli un K2. Lai gan sezonas sākums bija daudzsolos un kalnos kāpējus iepriecināja ar vēl nebijušu vēsti — jūnijā korejiešu ekspedīcijai izdevās sasniegt K2 virsotni, kas bija vienīgais parādums uz šā kalna beidzamo triju gadu laikā. Diemžēl visas sekojošās ekspedīcijas sadūrās ar joti smagiem sniega apstākļiem, un lavinbistamība kopā ar nestabilo laiku kāpšanu padarīja praktiski neiespējamu.

Saniedzot G II virsotni, Pauls turpinā Kalnu fonda iecerēto projektu — latviešiem uzkāpt visos 14 kalnos, kas augstāki par astoniem tūkstošiem metru. Šobrid Pauls ir sasniedzis piecus astontūkstošniekus — Daulagiri, Čo Oju, Everestu, Lodzi un G II. Tāpat Ilgvars uzkāpis Šišapangmas masīva Centrālajā virsotnē (8008 m), taču šīs kalns netiek ieskaitīts virsotnu programmā, kamēr neuzkāpj Galvenajā virsotnē, kas ir mazliet augstāka — 8027 m.

Uzzinājai

Gašerbrums II — 8035 m augsta virsotne uz Pakistānas — Ķinas robežas. Pirmie to iekaroja austrieši 1956. gadā. Kalns ir trispadsmitais astontūkstošnieku augstuma rangā un tiek uzskatīts par vienu no visviegлākajiem starp tiem. Cik nu viegli var būt astontūkstošnieks.

Alpīnistu tikšanās — katru otrdienu

Sākot ar 17. oktobri, Latvijas Alpīnistu Savienība katru otrdienu rīko tikšanās visiem kalnos kāpšanas interesentiem.

Tikšanās notiek Vecrīgā — Audēju ielā 5, trešajā stāvā, Jaunatnes Kristīgās Savienības telpās.

Īeeja atrodas blakus kafejnīcai "Fredis", un uz durvīm ir kodu atslēga — jāzvana un jāsaka, ka "dodas pie alpīnistiem".

Šeit var satikt citus kalnos kāpējus, pie tējas vai kafijas apspriest kāpšanas plānus, saņemt pieredzējušu ekspertu konsultācijas, uzzināt jaunumus ekipējuma jomā un par ciu plānotajiem braucieniem.

Tiekamies otrdienās!

Zigis, kas uzkāpis 500 virsotnēs

Normunds Lisovskis

Sigismunds Grohovskis jeb, starp alpīniem runājot, — Zigis: Latvijas alpīnisma dzīva leģenda. Daudzus gadus ik varasu strādājis Kaukāzā par instruktori, pats uzkāpis vairāk nekā 500 virsotnēs. Savos 74 gados joprojām turpina aktīvi kāpt kalnos, vada kalnu alpiņrades, turklāt joprojām var "ielikt" lielai daļai jaunāku kāpēju.

Tev bērnībā galva reiba no augstuma?

Reiba! Kad beidzām 7. klasi, aizbraucām ekskursijā uz Siguldu un Turaidu. Toreiz tur bija tikai veco nocietinājumu mūris, bez jaunā toma un citām būvēm. Nu un mēs, čāji, acīmredzot, lai izrādītu drosmi meiteņu priekšā, sākām spēlēt uz tā mūra sunišus. Man gadijās paklupt, un es noteikti būtu nolidojis lejā, ja klasesbiedrs Kārlis Sarkans nenoreagētu un neuzveltos uz manas kājas. Karājos ar vienu kāju uz mūra, bet ar galvu visi Gaujas senlejas kraujas. Kad vēl divi biedri man palīdzēja tikt atpakaļ uz mūra, es uz vēdera aizlīdu otrā pusē un izvēmos.

Pēc tam ilgus gadus nevarēju palūkoties uz leju no otrā stāva loga. Līdz kaut kādā 65. gadā, kad jau aktīvi nodarbojos ar tūrismu, bija jābrauc uz nodarbibu Oliņkalnā, kur toreiz trenējās alpīnisti. Nobijies biju ne pa jo-kam, taču, sev pašam par pārsteigumu, kad iekāرس virvē visi kraujas, bailes bija padudušas.

Vai vari atbildēt sev uz jautājumu, kāpēc kāp kalnos?

Man liekas, uz šo jautājumu neviens nevar loģiski atbildēt. Varbūt tagad, ja es būtu jaunāks, darītu ko citu — piemēram, līdinātos ar paraplānu. Jo tagad jau tā sporta aktivitāšu izvēle ir stipri lielāka, turklāt kalnu Latvijā nemaz nav.

Tāpat jau savulaik vēl nodarbojos ar sambo, braukāju ar laivām. Manā jaunībā nebija televizoru, tāpēc gandrīz katru dienu spēlējām futeni (futbolu — red.), kur gandrīz katru spēle beidzās ar kautiņu. Distanču slēpošanā man bija otrā sporta klase.

Tad jau ar kalnu slēpošanu arī nodarbojies? Loti populāra lieta starp alpīniem.

Kā tad! Es pat vadīju "Lokomotīves" ziemas divcīņas sekciju. Tājā ietilpa 30 km distanču slēpošana plus slalom. Slaloma slēpes bijušas vienmēr, ziemās braucām slēpot uz Kaukāzu, Karpatiem.

Vai PSRS laikos sasniedzi visu, ko alpīnists toreiz varēja vēlēties?

Visumā — jā. Diemžēl nepaguvu izpildīt sporta meistara normu, jo biju sasniedzis 40 gadu vecumu, kas ierobežoja līdzdalību mačos. Man pietrūka divas balles no divdesmit. Taču padomju sistēmas pēdējos gados palīdzēju šo normu izpildīt diviem citiem Latvijas kāpējiem.

Apstāķu sagadīšanās dēļ netiku arī pie Sniega Leoparda goda nosaukuma, ko piešķira par četru augstāko PSRS virsotnē — Komūnisma, Korženevska, Uzvaras un Ķeņina smailju — iekarošanu. Uzvaras smailē nedabūju kāpt tādēļ, ka tajā laikā bija konflikts ar Kīnu, uz robežas ar kuru kalns atrodas. Tā vietā uzkāpu Hantengri, kas tikai dažus metrus zemāka.

Vai ar Tevi pašu ir gadījušies nelaimes gadījumi kalnos?

Esmu norāvies divreiz. Pirmā reize bija uz Inīčeka ledāja. Tājās laikos inventārs bija grūti dabūjams, tāpēc visādi centās to maršrutā neatstāt. Noskopojojis ar ledus āki un izciurta ledū sēni (figūra vives aplikšanai — red.), bet, kad sāku laisties lejā, pēkšņi jūtu, ka esmu ar kājām gaisā. Sēne nebija izturējusi, un es nolidoju metrus trīsdesmit kādā plaisā, kas, par laimi, bija pilna ar sniegu. Tik vien bija kā izbīlis un pilna mute ar sniegu.

Otro reizi norāvos Kaukāzā ar sniega čēmodānu (blāķis — red.). Neko daudz gan ne nolidoju un tiku cauri ar viegliem sasitumiem.

Kāpiens, kas palicis atmiņā visspīgtāk?

Protams, pirmais 5B — sienu maršruts uz Džailika Kaukāzā. Tas bija Francuzova maršruta otrs izgājens. Vairākas vives bija pilnīgi vertikālas.

Arī tālākās Vidusāzijas sienas varu atcerēties pēc virvēm. Princīpā kāpēji atceras visu, ja sasaitē iet kā pirmie.

Kur sapņo vēl uzkāpt?

Nu nav vairs pārāk lieli sapņi, jo apzinos, ka naudas nav un gadi arī vairs nav tie. Ja tomēr izdots izrauties kaut kur tālāk, tad kāptu Denali (arī Makinlijs — red.) Ziemeļamerikā. Manuprāt, tas būtu skaistā.

Vai nav neliela skaudība, ka jaunajai alpīnistu paaudzei tagad pieejami ir visi pasaules kalni. Krāj tik naudu un brauc, kamēr tu visu mūžu nomalies pa vieniem un tiem pašiem — Kaukāzu, Pamiru, Tjanšanu.

Nav gan, jo par to, ko izdarījām mēs, tikpat labi jaunie var apskauzt mūs. Manā alpinista grāmatiņā ir pāri par piecsimts virsotnēm, no kurām liela daļa ir augstas klasses. Tagad neviens nemaz nevar atlauties, tā kā es savulaik — divus mēnešus strādāju par instruktori kalnos. Drizāk jaunie un vecie kāpēji var apskauzt viens otru.

Par profesionālu alpinistu Latvijā nez vai kādam izdosies klūt. Ari Ilgvars Pauls ar to sev iztiku nepelna, viņš vienkārši kāpj kamēr Kalnu fonds sponsorē.

Latvijā nav kalnu, taču alpīnistu ir salīdzinoši daudz, turklāt arī spēcīgu. Vai tas tāds fenomens?

Nevarētu piekrist, jo cilvēkus kalni jau vienmēr ir vilinājuši. Bez tam patiešām spēcīgu alpīnistu arī nav daudz. Augstkalnieki — Pauls, Kirsis, Zauls un vēl daži. Vai viņi ir pasaulē pazistami? Pārāk ar viņiem nerēkinās, jo nav rekordu, nav pirmsgājenu. Latvija nemaz nevar uztasit nacionālo komandu, lai realizētu kādu pasaules klasses projektu.

Arī ar tehnisko līmeni nevienu nepārsteigsim. Tas labi, ka Liepiņš var iziet Josemitu sienu, bet kurš vēl to varētu atkārtot no Latvijas?

Tomēr Latvijā ir tradicionāli augstāks al-

pīnisma līmenis nekā tajās pašās kaimiņvalstīs.

Salīdzinot ar lešiem vai igauņiem mēs esam priekšā. Bet vienalga mūsu alpinistiem vēl daudz jāstrādā līdz patiesām augsta līmena sasniegšanai.

Ari savienībā mēs nebijām nekādi brieži. Atsevišķi alpinisti — jā, bet Latvijas komanda nekad augstāk par piekto vietu netika. Lai gan ari ar to varam lepoties, jo krievu alpinistu līmenis vienmēr ir bijis pasaules labāko līmeni.

Katru sestdienas ritu esi sastopams pie Aldara torņa kopā ar jaunajiem kāpējiem. Vai šī jauno apmācība sniedz gandarijumu?

Kaut kādu gandarijumu sniedz, un šad tad pat asinīs uzdzēn pašam aktivāk trenēties. Jo, kad kaut ko dara viens, vienmēr ir atslābuma moments. Savukārt, barā viens otram uzdzēn tempu, visi cenšas labāk.

Ja nebūtu jauno, es diezin vai vēl tagad būtu kāpis kalnos. Un kad aizbraucu kopā ar viņiem uz to pašu Kaukāzu, daudz lielāks gandarijums ir, kad kalnu pieveic audzēknis nekā es pats. Man jau vairs nav svarīgi, vai es uzkāpušu Elbrusā padsmito reizi — nekā jauna tur nav.

Ir gandarijums izvest jaunu kāpēju cauri izaugsmes procesam: no pirmā treniņa Aldari, kad viņam dulferējoties lejā vēl bail uzticēties virvei un savai triosājai rokai, līdz pirmajai ištajai virsotnei.

Kādi plāni nākotnei?

Braukt uz kalniem kopā ar jaunajiem kāpējiem, daļšos savā pieredzē. Šovasar bijām Bezengijas rajonā Kaukāzā, kur izgājām Latvijas kāpējiem jaunus maršrutus. Tā arī turpināšu.

www.vertikalex.lv
vieta, kur sākas piedzīvojums

An advertisement for Vertikāle. The top half features the website address "www.vertikalex.lv" and the tagline "vieta, kur sākas piedzīvojums". Below this is a large, stylized blue "X" logo enclosed in a thin blue border. The bottom half of the ad shows a dramatic, high-angle photograph of a rugged, snow-covered mountain range under a clear blue sky. The mountains have sharp peaks and deep shadows, creating a sense of scale and drama.

JOSEMĪTI: uz Lielās Sienas

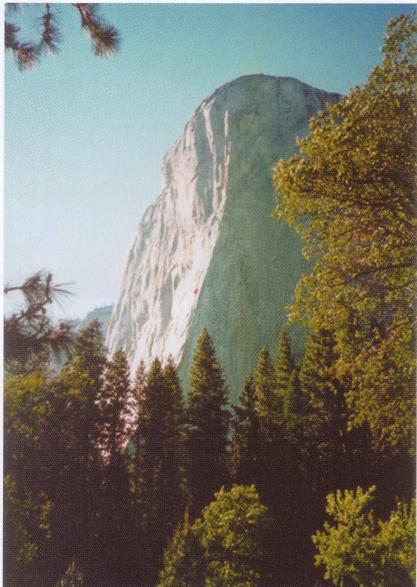
Kristaps Liepiņš

Tā jau arvien notiek, cilvēkam gribas ko jaunu, savādāku, lielāku un nesasniedzamāku. Jau daudzus gadus, kopš esam kāpuši no pieņemtus klinšu maršrutus, prātā vienmēr ir bijis gan El Capitan, gan Half Dome vārds. Tās ir sava veida leģendas. Zināma vēsturiska līdzība tām ir ar Eigeru ziemēļu sienu Šveices Alpos un Grande Jorase ziemēļu sienu Monblāna rajonā, kas, tāpat kā Josemitu lielās sienas, ir piedzīvojušas alpinisma straujo attīstību, bet neskatoties uz to joprojām paliek tikai skarbas un daudziem kāpējiem nepieejamas. Big Wall ir Lielā siena — vairāk kā kilometrs vertikālu klinšu... Vai tas nav vilinoši? Tādēļ arī mēs — Jānis Kīgurs un Kristaps Liepiņš kopā ar Austrijas alpinistu Norbertu Preiningu — devāmies kāpt Lielajās Sienās.

Pieejot pie El Capitan sienas, galva krietni jāatgāž, lai redzētu tās augšu! Sākām ar El Capitan Muir Wall. Kāpšana šajā maršrutā lielākoties ir uz māksligajiem atbalsta punktiem, klints apakšējā dalā plaisas vietām aizagušas ar zāli, pirmatnējo ledāju "nopulēti" klinšu "spoguļi", uz kuriem, cik vien tālu saskatāms, nav nevienas ievērības cienīgas aizkeres, pārkares un no pirmā skata nepārvaramas kamīzes... Dienas otrajā pusē kartsums kļūst nepanesams, rīkle burtiski izķūst, reizi pa reizei nākas lūgt piekabināt pie transporta virves un uzsūtīt augšā mazo somiņu ar ūdens pudeli.

Trešajā virvē (pirmā diena iet uz vakarpusī) ieslīpa plaisa zem kamīzes sešu metru garumā lauj sevi "apstrādāt" tikai ar diviem lielākajiem "frendiem". Nākas uz viena no tiem karāties un, stāvot ar kājām uz iekabināto kāpniņu pakāpiena, apakšējo zem sevis izņemt un pārlikt to virs sevis, cik nu tālu var aizsniegties. Atkārtojot šo darbību un sešu metru garumā bailjojoties, nonākam plaisas augšējā galā, kur tā paliek šaurāka un izķūd mitrā, sūnām noaugušā nišā zem lielas pārkares. No šejiņes jātraversē pa kreisi, lai nonāktu atpakaļ uz gludajām klinšu plāksnēm, un no tām — atkal uz augšu pa iekšēju stūri līdz nākošajām kamīzēm.

Otrās dienas pusdienu laiks. Piektā virve. Šķiet, četru metru "lidojums", kā rezultātā divi kreisās rokas pirksti kļūst ašiņaini sāpīgi, pieliek tādu kā "punktu" mūsu divu dienu pūlēm kāpt pa Muir Wall maršrutu. Otrās dienas pēcpusdienuā esam kādus simts

Karsti. Bet varbūt tas no bailēm? Svedri tek aumājām, caur uzacim ik pēc briža acīs ieteik kodigs šķidrums, kas pāri vaīgiem un lūpām nonāk arī mutē. Vai bailēm ari ir garša? Ik reizi sniedzoties pēc jaunas aizkeres raupjajā klints virsmā, nākas gar biķēm vai kreku noslaucit plaukstas un pirkstus, kas atkal un atkal kļūst mīkli. Šķiet, pat magnēzija pulveris, kas iebērts mugurpusē pie jostas piekabinātajā maisīnā, tos nespēj nosusināt. Bet rokām jābūt sausām, jo klints vietām ir joti gluda, brīziem pat šķiet — slidena. Tādām vietām labāk ātrāk pāri! Roka satver asu klints šķautni, tiesa gan, aizkere ir pāris pirkstu platumā. Kājas joprojām mēģina atrast atbalstu. Virve, kā nepaklausīgs suns, jau kuro reizi apstājas un negrib doties līdz saimniekiem, iekērusies kādā no plaisām metrus desmit zemāk...

No "stacijas", kurā viens zem otru platā plaisā iekilējūšies divi kāpēji, augšup stiepjās četrdesmit metrus "virs zemes", milzigu gluudu klints plākšņu ielenumā un mērkis — sienas augšējā mala — šķiet nesasniedzams. Esam izgājuši piecas virves no trīsdesmit trijām aprakstā minētajām... Izlidoja viens ieliktnis (kilis), nolidoju metrus četrus, izrāvu pamatigus robus diviem pirkstiem, asinis tek aumājām...

Jā, nav grūti izrēkināt, cik dienas vēl nepieciešamas, lai uzkāptu pa šo maršrutu. Septiņas, astoņas — ja laks pieturas labs un negadās kāda aizkeršanās. Bet mūsu rīcībā kopā ir tikai desmit. Jāatkāpojas, jo esam pārāk vāji — fiziski, tehniski, taktiski un morāli. Trešās dienas priekšspusdienā pāriet nolaižot augšup uzvilkto ekipējumu un atkāpjoyties.

Pārspēlējām mūsu plānus uz vieglāku variantu — Half Dome Regular NW Face (VI 5.9 A2, RUS 6a). Vakarā kempingā, kurā dzīvo kāpēji no visas pasaules, gatavojamies nākošajam izgājenam. Ejam uz pilnīgu minimumu — pārtīkā divi "PowerBar" (65 g smags proteīna, vitamīnu, minerālvielu un saldu "dranku" maisījums) un gabaliņš maizes ar sieru uz cilvēku dienā, ūdens — 2 litri dienā (minimums skaitās 2,5 litri...), gulammaiss un Gore-tex jaka, ekipējuma minimums...

"Atraujamies" no zemes, pareizāk gan no sniega, kas vēl saglabājies no ziemas milzīgās Ziemelrietumu sienas pakājē, slēpjoties no karstās Kalifornijas saules. Pulkstenis rāda pusčetri pēcpusdienā. Līdz tumsai mums jātiekt uz pirmā plaukta, citur nakšņot pat pusguļus nav iespējams.

Pāris dienas atpūtāmies slavenajā "Camp 4" kempingā, pakāpām bolderinga akmenos, izstāgājām visus Jozemītu ieletas jaukumus (ezeri, ūdenskrītumi, skatu vietas, bāri), un tad ar Jāni nolēmām uzkāpt vēl pa vieglāko maršrutu El Capitan East Buttress (V5.10a A1, RUS 5a), ko arī veiksmīgi izdarījām. Ľoti skaists vienas dienas kāpiens, ar piedzīvojumiem...

Kopējais iespāids. Ja vienā vārdā — fantastiski! Ja nedaudz vairākos — baigi smagi, joti skaisti, ir tā vērts! Vai mēs gribam vēlreiz doties uz El Capitan? To, šķiet, jautāt ir lieki. Gribam! Bet vai varam? Un kas bija tas, ko šajā reizē nevarējām?

Septiņu kontinentu otrās virsotnes

Normunds Lisovskis

Latvijas alpinisti — Kristaps Liepiņš, Normunds Lisovskis, Jānis Ozoliņš un Valdis Vanags — uzsākuši jauna projekta — "Septiņu kontinentu otrās (augstākās) virsotnes" — realizāciju. Projekta ietvaros 2000. gada janvārī tika uzkāpti Āfrikas otrā augstākajā virsotnē — Mt. Kenya (5199 m). Nākamā virsotne, kurā paredzēts kāpt projekta ietvaros — Ojos del Salado vulkāns (6880 m) Dienvidamerikā 2001. gada aprīlī-maijā.

Kopumā projektā ir iekļautas sekojošas virsotnes:

Āzija — K2 [8611 m]

Dienvidamerika — Ojos del Salado [6880 m]

Ziemeļamerika — Mt. Logan [6050 m]

Eiropa — Dihuat [5204 m]

Āfrika — Mt. Kenya [5199 m]

Antarktīda — Mt. Tyree [4852 m]

Austrālijā & Okeānijā — Mt. Puncak Trikora [4730 m]

Kāpēc otrās? Septiņu kontinentu otrās virsotnes izvēlētas ne aiz nejaūšbas, bet gan paradoksālās likumsakarības dēļ, jo tieši otrās kontinentu virsotnes ir tehniski daudz sarežģītākas par visaugstākajām virsotnēm. Par to liecina arī pašu alpinisma speciālistu atzinumi. Tā alpinists Džons Krakauers grāmatā "Retinātā gaisā" raksta: "Ne viens vien septiņu smailju jēdziena kritikis norādījis, ka daudz grūtāk, nekā uzkāpt visu kontinentu augstākajās virsotnēs, būtu uzkāpt šo kontinentu otrās augstākajās virsotnēs, no kurām vismaz divas pieveikt ir ļoti sarežģīti."

Kenijas kalns

Kenijas kalna virsotni veido divas smailes — Nelion (5188 m) un Batian (5199 m). Atstātums starp tām — tikai 140 m, taču starpā ir aptuveni tikpat liels kores pazeminājums — Gate of Mists (Dūmaku vārti), kura pārvārēšana prasa krietu laiku un piepūli. Uzkāpšana jebkurā no divām virsotnēm kā arī kādā no galvenās kores satelītvirsotnēm — Point John, Point Pigott u.c. — prasa alpinisma pieredzi un ekipējumu. Vieglākie maršruti — III-IV kategorijas.

Turpinājumā daži fragmenti no kāpiena diegasgrāmatas, ar kuru pilnībā var iepazīties

Interneta mājas lappusē www.vertikalex.lv.

"Pulkstenis rāda 11. Pār kalnu spīd spoža saule, un temperatūra uzķāpj līdz viegliem plusiem. Šeit, vairāk nekā četru kilometru augstumā, tā ir vienīgā iespēja kaut mazliet atsildīties pēc kārtējās nakts minus piecpadsmiņ grādiem. Taču nolēmības sajūta nepamet, jo visi zina, ka vēlākais pēc stundas sāksies dienas "Gorga" (rausteklis, no krievu valodas) — kalnu ietis mākonji, no kuriem šobrīd vēl nav ne mazākās vēsts, aukstais vējš ievērojami pastiprināsies, bet sniegsputeni ik pa brīdim nomainīs krusa. Ap sešiem, isi pirms saulrieta septiņos, sekos laika noskaidrošanās un tad kārtējā nakts... Āfrikas nakts. 20 kilometrus uz dienviņiem no ekvatora tā ir ganādzīgākā gara kā diena. Cauru gadu. Skaita zvaigžņota nakts, kuras aukstākā dala ir uz rīta pusi ap četriem. Uz to brīdi tu jau esi izgulējies un pamodīs. Pamodīs, lai pāris stundas nežēlīgi saltu, gaidot rītu...

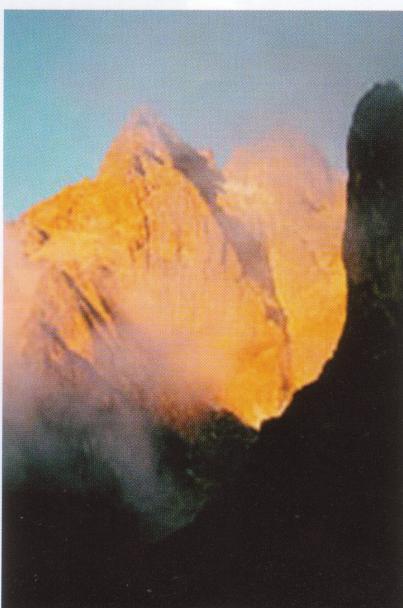
...Smagais piegājens un aklimatizācija ir Kenijas kalna īpatnība. Augstums, kurā esam pašreiz, atbilst zemākajām Alpu un Kaukāza virsotnēm, bet šeit mēs esam vēl tikai milzīga lavas plato vīdū. No vienas puses, aklimatizācija, staigājot pa Āfrikas mežiem, nelielā pārāk vilinošā no alpinistu viedokļa. No otras puses, alpinisma maršrutu sākums atrodas 4300-4500 m augstumā, kas ir ļoti liels augstums nepieradarūšam organismam...

...Tālākās klintis ved līdz Amfiteātrim — uz Nelionu vedoša kuluāra paplašinājumam, kur sastopam jau iepriekš iepazītos polus. Viņu kāpšanas stils atšķiras ar īpašu lēnumu. Izrādās, ka viņi startējuši jau iepriekšējā dienā, sasniegusi Bailie's Bivi (Beilija Pajumte) — pa pusei izjukušu būceni Makkindera žandarma pakājē, kur pārnakšnojuši. Šodien viņi nekur tālu nav tikuši un šobrīd izskatās acīmredzami iesprūduši kuluārā. Vēlreiz izvairāmies no standarta maršruta piedāvātā vieglākā varianta un traversējam Neliona sienu virs Amfiteātra pa labi tieši uz kuluāru. Grūtāka izrādās dažu klintis izvirzījumu pārvārēšana, bet rezultātā kuluārā nonākam virs tur iesprūdušajiem poliem, kas mums aiztaupa vēl dažus potenciāli uz galvas kritōšus akmenus. Kāpēt pa kuluāru uz augšu, nonākam uz plaša plaukta, kur nolemjam vēlreiz mainīt maršrutu, tikai šoreiz zemāk esošo sekotāju drošības dēļ. Neturpinām ceļu uz augšu pa kuluāra plauktiem, kas pilni ar liela izmēra nobirām — akmeniem, bet traversējam klintis tomi pa labo pusi uz augšu. Tālāk vairāki plaukti un vieglas klintis ved līdz pat Neliona virsotnei.

Pulkstenis rāda 13, un tā kā laiks jau kādu brīdi ir sabojājies, nolemjam neturpināt ceļu uz Batianu. Līdz augstākajai virsotnei ir tikai 140 m, bet viss, ko mēs redzam tajā pusē — balta miglas siena. Batiana nav...

...Visi tris saprotam, ka nakšņošana virsotnē, 5188 m augstumā nozīmē vēl vienu īpaši aukstu nakti. Taču blakus esošā, bet neredzamā galvenā virsotne ir tik liels vilnājums, ka neviens pat nepacelj jautājumu par iespējamo došanos lejā. Nekādas nopietnas pārtikas līdzī nav...

...Ap astoņiem dodamies uz Batianu. No Neliona pa virvi nolaizāmies Dūmaku Vārtos — kores pazeminājumā starp abām virsotnēm. Sniega ir maz, tāpēc nemaz nevelkam dzelkšņus. Sajūta ejot pāri Dūmaku Vārtiem ir kutelīga — aptuveni 10 m garais kores posms ir pāris pēdu platumā, un abās pusēs uz leju aiziet aptuveni puskilometru garī stāvi klinšu un ledus kuluāri. Vienu virvi kāpjam augšup pa firma klātu sniegū, apledojušām un nosnigušām klintim, pēc kā pārvēlkom klinšu kurpes. Vēl pāris virves un esam virsotnē — esam sasniegusi Āfrikas otru augstāko virsotni..."

Zelmas '2000

Alpinistu iemīļotais Lielupes loks pie Jumpravmužas. Kā tādu neiemīlēsi?

26.–28. maijā Lielupes krastā pie Jumpravmužas klintim (Bauskas rajons) notika Zelmas Bej-Mamikojanas kausa izcīna kālhā kāpšanas tehnikā, kas vienlaikus ir arī Latvijas čempionāts.

Sacensibās startēja 66 dalībnieki 13 komandās. Pieaugušie (6 komandas) pēc priekšsacīkstēm tika sadalīti A un B grupās.

Savukārt jaunieši (7 komandas) startēja C grupā.

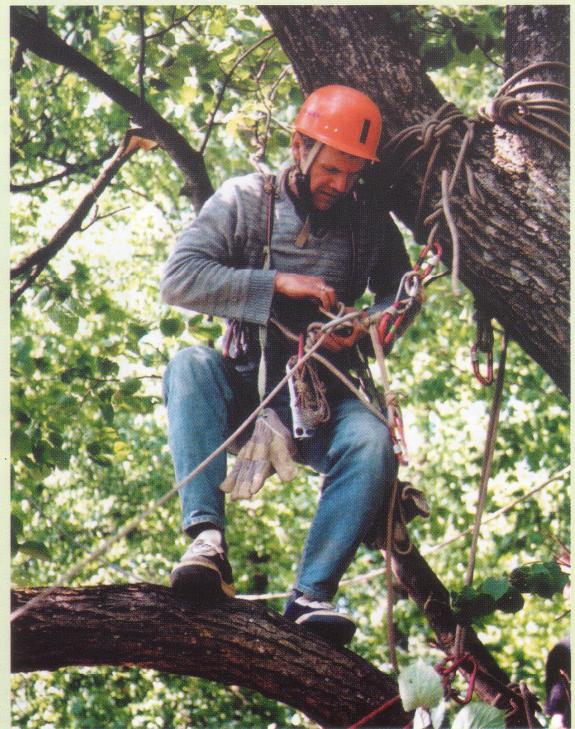
Taču, lai labāk raksturotu, ko nozīmē "Zelmas", piedāvājam nelielu fotoreportāžu Normunda Lisovska izpildījumā.

Bargie tiesneši — Vilnis Bušs un Olegs Tabernakulovs

Fināla rezultāti

Vieta	Komanda	Punkti
A grupa		
1.	LLA	90.04
2.	Aviatori	119.06
3.	SKK	139.60
B grupa		
1.	Selex	86.06
2.	Kalva-Doss	86.97
3.	RSP "Kalva"	91.04
C grupa		
1.	SKK "Daugmale-1"	70.03
2.	Daugmale-2	84.27
3.	RSP-1	97.33
4.	Daugmale-3	114.07
5.	SKK "Daugmale-2"	152.04
6.	RBN	nepilna distance
7.	RSP-2	norāvās

Koku alpinists no Selex komandas

Smagā vājīnieku
nasta — Selex

Uļis Kirtovskis
komandē...

...kamēr LLA
komanda velk

Cīnā par sekundēm visi līdzekļi vienlīdz labi.
Ievalinotā problēmu risina Kalva-Doss

Tarzāns no Aviatoriem

Ilona Gurtlava visiem parādis klas!

“Alpu stila” mācība

Normunds Reinbergs

2000. gada jūnijā. Mūsu komanda šogad ir nolēmusi aplūkot izslavēto Šamonī rajonu Alpos. Tāda īsta plāna, uz ko esam spējīgi un kur kāpt, laikam mums nav. Treniņu process ir bijis individuāls, un tāpēc katram gatavība vai negatavība ir ļoti atšķirīga. Klāt pieiekot rajona ģeogrāfijas un kāpšanas tradīciju nepārzināšanu, iznāk viens liels nezināmais. Kaut kas ir lasīts par maršrutiem, dzirdētas leģendas par citu varondarbiem, nemaz nerunājot par izslavēto "alpu stilu", bet, kamēr visu neesi izbaudījis uz savas ādas, tā ir tikai teorija.

Kur vien dodamies, sastopam gadsimta kataklizmas — iepriekšējos divos gados Kaukāzā cilvēki neatcerējās, kad bijis tik maz sniega ar visām no tām izrietošajām sekām, šogad Alpos — sniega atkal ir tik daudz, ka daudzos maršrutos nav ko bāzties. Mūsu pirmais mērķis ir Aiguille des Pelerins (3318m, South-West (Gutter) ridge integral, V) un Aiguille du Midi (North face 3842m, Frendo spur, D+). Izvēli noteica it kā vieglais atkāpšanās cēlš — pirmā gadījumā — no gandrīz jebkuras vietas maršrutā, otrajā gadījumā — no virsotnes ar pacēlāju.

Laiks beidzot ir nostabilizējies, un no rīta ar vienu no pirmajiem vagoniniem dodamies līdz Aiguille du Plan stacijai. Izrādās, ka esam gandrīz vienīgie, kas izkāpj šajā pārsēšanās punktā, un tāpat esam arī vienīgie ar tiklīgām somām, ar ko acīm redzami un jūtami izraisīm gudu interesi un sminu. Pusstundas attālumā no stacijas norokam lieko un dodamies uz pirmā maršruta sākumu. Tā kā Alpos maršrutu apraksti ir daudz konspektīvāki, tad atrast īsto vietu nemaz tik viegli nav, bet pēc neilgas staigāšanas turpu šurpu vienojamies par to. Ejam divās sasaitēs —

Rolands — Regimants un Kaspars — Normunds. Maršrutam ir DR-orientācija, un tas nav paguvis atkust. Daudzi plaukti un aizkeres ir sniega pilnas, tāpēc virzāmies gaužām lēni. Zābakos klinšu maršrutā it kā ir grūti, bet arī klinšu čības slid. Aklimatizācija vēl nav īsti veikta, un labsajūta varētu būt stīpri labāka. Ap trijiem saprotam, ka 600 m garo maršrutu savlaicīgi pabeigt nepaspēsim un pēc pieveiktām 2/3 laižamies lejā. Vakarā taisām konsiliju, kura rezultātā maršruts pa Frendo ribu uz Aiguille du Midi tiek nomainīts ar citu virsotni — Aiguille du Peinge (3192m, maršruts South-West ridge, V+). Startējam sešos un drīz esam zem maršruta. Pirmās trīs virves ir viennozīmīgas pa pāris vertikālām plaisām uz augšu, kam seko neliels traverss pa labi. Šeit kļūdāmies, bet to pamānām tikai vēlā pēcpusdienā, kad mūsu ceļu šķērso posms, kurā jāizmanto mākslīgie atbalsta punkti nelielas karnizes pārvarēšanā. Saprotam, ka esam blakus maršrutā, kura kategorija faktiski ir tāda pati, tikai tas ir uz pusi garāks nekā plānojām. Ap 16:00 esam augšā, migla. Nolaišanās ir uz pretējo pusē, bet par to liecina tikai apraksts, jo cilpu vai citu pēdu nav. Izvēles nav — laižamies lejā, atrodam arī cilpas, kuras pa reizei atkal pazūd. Vietām tās ir iesīgušas sniegā, citur atkal tās atrodas traversējot kaut kur pa labi vai kreisi. Process ilgs un nepatikams. Kad līdz lejai palikušas kādas trīs virves, cilpas pazūd, priekšā ir auna pieres un acīm redzami tuvojas nakts. Palikušas divas virves līdz lejai — satumsis ir tik tālu, ka gan zilā, gan dzeltenā virve ir melnas, un vienīgais logisks risinājums būtu apsēstīties un gaidīt ritu. Tomēr laižamies tālāk un ap 23:00 sasniedzam leju. Protams, izvelkot virves tās sapinas un iestrēgst kaut kur augšā un tumsā.

Kāpjām pakal, velkam ar spēku, beidzot vēl pēc stundas varam sākt virzību uz teltīm. Ap 1:00 klupdami, krizdami vēl pēc stundas maldišanās esam pie telts. Jau klumburējot pa akmeniem vēlme bija palikt, apsēsties un aizmigt. Visi laimigi ir lejā un jau tumsā būvēteli un iet pēc ūdens — nākamajā dienā braucam lejā, būs atpūta.

Nākamajā dienā pēc pilsētas labumu baudišanas dodamies uzbrukumā Frendo ribai uz Aiguille du Midi. Pirmais vagoniņš atlet sešos, un tas ir pārpildīts ar cilvēkiem sistēmās, nelielām mugursomīnām un ledusciņķiem. Tā kā augšā ir stiprs vējš ~80 m/s, tad starts atceļas līdz astoniem. Citi dodas mājup, bet citi, tai skaitā mēs, paliek nervozi gaidit papildus informāciju. Beidzot ap pus deviņiem esam Aiguille du Plan stacijā un varam sākt. Maršruta kopējais garums ir ap kilometru un pēc apraksta tā grūtība palielinās, jo tuvāk tu tuvojies augšai. Maršruti var veikt vienā dienā, bet droši paliek nedrošs panemam līdzi divvietīgu telti uz četriem. Maršruts pilnībā sevi attaisno — sākums absolūti vienmūži un atgādina "knūmu trīnieku" ar nelielam plauktiņiem, sniega pārejām un atkal vairākas reizes ir jāpāriet no klinšu čibām uz zābakiem un atpakaļ. Pēcpusdienā uznāk migla, un vairs nav skaidrs, ne kur tu esi, ne cik tālu līdz korei. Vienīgās zīmes, ka esam uz pareizā ceļa, ir veci klinšu āki un cilpas. Ap 19:00 esam četras virves no kores — divas pa sniega kori un vēl divas pa apsnigušām klinīm. Nolejam nakšnot, lai no rīta ātri tiktu līdz augšai un ar pacēlēju lejā. Nākamā dienā startējam astonos. Pirmās divas virves pa sniegu ejam lēni un uzmanīgi, jo drošināties šeit nav kur un jebkurš kritiens varētu beigties ar strauju augstuma zaudēšanu. Nonākot līdz klinīm, redzam, ka aina nav diez ko iepriecinoša. Plaisas pielietas ar ledu, plaukti apsniguši, un pēdējo 100 metru pārvārēšana izvēršas par pasākumu visas dienas garumā. Katrs plaukts ir jāatrok, katrs drošināšanas punkts jāatrod. Pēdējos piecpadsmit metrus Rolands izcina kādu stundu, varbūt pat vairāk, izbaudot kādu 3 metru kritīnu un ar to pamodinot snaudulojošo Kasparu, kurš šajā laikā veic drošināšanas pienākumus. Beidzot esam augšā — pulkstenis ir tuvu pieciem, un mums ir joti jāsteidzas, lai paspētu uz pēdējo vagoniņu.

Atrodoties kalnos ir grūti nosēdēt telpās, ja tavs celojuma mērķis ir bijis kāpt, kāpt un vērēj kāpt, bet ko darīsi. Atšķirībā no citiem kalnu rajoniem, Šamonī var iegūt diezgan precizu laika prognozi nākamajām trim, četrām dienām. Tas, no vienas puses, lāuj prognozēt un koriģēt savus plānus, bet no otras puses — iemidzina modribu, jo no

siltiem un sausiem apartamentiem nemaz tik loti negribas doties preti sniegam un vējam, ja zini, ka laiks drīz uzlabosies. Nākamā ie-spēja mums parādījās atkal pēc vairāku dienu atsēdēšanās lejā. Tieki solitas trīs dienas ar labu laiku. Šoreiz mūsu nelielā kompānija sadalās — Kaspars mēģinās noslēpot (ko arī izdarīja) no Monblāna virsothes, Regimants vienkārši uzķapt tajā (ko diemžēl neizdarīja), Rolands un Normunds dadas uz Petit Dru (3754m, American direct, ED1), lai izmēģinātu spēkus uz šis granīta smailes.

Ap astoņiem izķāpjām no vagoniņa. Apkārt viss ir apsarmojis, un nelielais sniega pleķītis ir norobežots ar lentēm; aiz kurām kāpt ir bīstami. Nākas vilkt sistēmas, dzelkšņus, sasieties virvē un sekot pāris cilvēkiem, kas dodas it kā mums vajadzīgajā virzienā. Pēc divām stundām esam zem maršruta. Siena izskatās vairāk nekā iespaidīga, un mums nav ne jausmas, cik augstu tiksim. Tā kā maršruts jau pēc apraksta no lejas līdz virsotnei un atpakaļ nav veicams vienā dienā, tad mums līdzi ir telts, primuss un somas svars nebūt nav no mazajiem. Tā kā ir pietiek;oši agrs, nolemjam veikt pirmās 5-6 virves un tad nakšnot, lai ietaupītu nākamā dienā spēkus un laiku. Ap trijiem esam pie vietas un dienas atlikušo daļu pavadām ēdot un gulot. Kā izrādās, tas bija saldākais miegs visa kāpina laikā, jo naktis temperatūra ievērojami kritās. Nākamajā dienā ap astoņiem atgriežamies maršrutā un par lielu pārsteigumu satiekam "konkurentus", kas sākuši kāpt agri no rīta no lejas. Tā kā vinu somas ir reizes tris vieglākas, tad diezgan veikli tie aiziet mums garām. Nākamais mūs panāk kāds itālis, kurš kāp solo, t.i. viens pats. Ar viņu apmēram vienā tempā tad arī cināmies visu lielāko dienas daļu. Viņa somā ir tikai liels ādas maiss ar

ūdeni, kaut gan no malas izskatījās, ka tā saturam vajadzētu būt viņam...un varbūt arī bija, pāris šķēles galas un cigaretēs..., lūk tas ir ALPU STILS. To drīz jūtam arī mēs, spēki sarūk acīm redzami. Rolands kā pirmais kāpj bez somas un to pēc tam izvelk. Normunds jūt, ka pēdējās trīs V virves ir ātrāk uzķapt ar žumāru. Mūsu mērķis ir tā saucamais Jammed Block, kas ir vienīgā vieta līdz korei, kur var reāli pārnakšnot un pat uzceļt telti. Pēc apraksta tās izmēri izklausās kā pus futbollaukums, bet patiesībā izrādās, ka tur ir vieta vienai, varbūt divām teltim. Sasēsties, protams, tur var krieti vairāk cilvēku. Šo patvērumu sasniedzam ap 18:00. Itālis un pirmā sasaite steidzās līdz tumsai nolaisties lejā, mēs palikām nakšnot. Rolands jūtas tik saguris, ka aiziet gulēt neēdis. Visdivainākais, ka ap vienpadsmiņiem izdzirdam balsis. Liekas, ka pārpūle radīusi halucinācijas, bet izrādījās, ka divi zviedri tikai tagad finišē, bez telti, bez prīmusa — tātad patiesā alpu stilā. Viņi nākamajā dienā centīsies sasniegt virsotni, līdz kurai vēl ~19 virves, t.sk. divas visgrūtākās, kas atrodas tieši virs mūsu galvām. Ceļamies 5:00, zviedri dadas uz augšu, bet mēs nolemjam atkāpties, atlādot virsotni nākamajiem braucieniem. Pēc četru stundu dulferēšanas, divu stundu maldišanās pa akmenu krāvumiem un koku briķšņiem ap trijiem pēcpusdienā bijām atgriezušies Šamoni, dzērām alu un ēdām sviestmaizes. Bija vairāk nekā divaini sēdēt civilizētā kafejnīcā plastmasas zābakos un "kaujas" formā. Alus lēni apdullināja prātu un dzīve jau sāka nokāroties.

Kopumā pabijām Šamoni trīs nedēļas, izdarījām gaužām maz, bet šķiet lieliski apguvām, kas ir alpu stilis un ar ko tas atšķiras no mūsu iepriekšējās pieredzes Kaukāzā. Tādi bija mūsu nezināmie Francijas Alpi.

Par alpīnistu ķiverēm

Janis Ventiņš

Reizēm, treniņos un sacensībās pavērojot, kādas aizsargķiveres izmanto mūsu kalnos kāpeji, rodas vīkne jautājumu. Nu kaut vai, ja nu šīs ķiveres nebūtu, vai iespēja iegūt traumas palielinātos? Vai tiesām mūsu jaunie kāpeji (un arī sacensību tiesneši) iedomājas, ka hokejistu, riteņbraucēju, celtnieku un vismaz 20 gadus vecas Valmierā rāzotas dzeltenas kalnu tūristu ķiveres droši pasargās to galvas (un ne tikai galvas) no traumām? Vai kaut vienai no minētajām ķiverēm ir parbaudīta tās atbilstība alpinisma pienemtajiem drošības standartiem? Varbūt drošāk ir kāpt bez tādas "pseidokķiveres", vienkārši vairāk uzmanoties, nevis cerēt, ka kritiskā situācijā tā tomēr būs pietiekami piemērota un izturīga?

Balstoties uz BMC (British Mountaineering Council) Summit, Issue 19, publicēto Andy MacNae un Mark Taylor rakstu "Head Games", gribu iepazīstināt jūs ar to, ko mūsdienās saprot ar vārdu "alpīnistu aizsargķivere".

Kāda ir ķiveres galvenā funkcija?

Ķiverei ir jāpasargā jūsu galva divos gadījumos — tad, kad jūs atsītāties pret akmeni, un tad, kad akmens atsitas pret jums. Abos gadījumos ķiverei ir jāabsorbē enerģija, kas tiek vērsta pret jūsu galvu. ķiverei ir jāsargā ne tikai galva, bet, tā kā trieciena enerģija tiek tālāk transformēta uz kaklu, tad arī jūsu kakla skriemeļi no traumām. Protams, tas notiek vienīgi tad, ja šī enerģija nav tik liela, lai ielauztu galvaskausu vai traumētu skriemelus. Jo lielāku enerģiju ķivere spēj absorbēt, jo tā skaitās drošāka. ķiverei ir jābūt arī pietiekami izturīgai pret asu akmeņu triecieniem.

No kādiem materiāliem izgatavo ķiveres?

Ķiveres ir veidotas no vairākiem ļoti svarīgiem elementiem. Tie ir:

- **neilona siksniņu sistēma.** Sitiens brīdi tā notur ķiveres karkasu zināmā attālumā no galvas, lauj tam deformēties un absorbē daļu enerģijas. ķiveres, kas iekšpusē ir izklātas ar putuplastu un kurām nav šīs siksniņu sistēmas (piemēram, Petzl Meteor, Camp New StarTech), ciešāk pieklaujas galvai un slodzi nesadala tik vienmērīgi. Arī trieciena enerģiju šī tipa ķiveres neabsorbē tik labi, kā modeļi ar iekšējām siksniņām. Tomēr "putuplasta" ķiveres ir ļoti vieglas un ērtas.

- **ķiveres karkass, jeb ārējais cietais**

slānis. Parasti ir veidots no plastmasas vai arī stiklķiedras. Karkass sitiens brīdi deformējas un vienmērīgi izkļedē enerģiju pa savu virsmu.

• **putuplasts.** ķiverēs tiek izmantots gan cietais, gan mikstais putuplasta paveids kā iekšējais aizsargājošais slānis zem karkasa. Putuplastu deformējot (saspiežot), tas absorbē enerģiju. Putuplasta spēja absorbēt enerģiju ir tieši atkarīga no tā biezuma.

Kā izvēlēties ķiveri?

Izvēloties ķiveri, ir jāzin, kādiem mērķiem tā jums būs vajadzīga. Klinšu kāpeju ķiverēm ir jābūt vieglam, labi javentilējam, cieši jāpieklaujas galvai (tas gan ir pretrunā ar spēju absorbēt enerģiju) un labi jāabsorbē energija no visām pusēm. Vispopulārākais un svarā visvieglākais šāda veida modelis šobrīd ir Petzl Meteor. Drošības testiem atbilst arī Cassin Mercury, Camp New Star Tech un Starlight, Grivel Cap. Drošības testiem neatbilst Camp Star Tech un Black Diamond Half Dome. *

Ledus un kombinēto maršrutu ķiverēm galvenie rādītāji ir to izturība attiecībā pret sitiņiem no augšas un to spēja elastīgi deformēties. Svarīga ir arī to spēja izturēt daudzus sitiņus. Te priekšroka ir dodama klasiskajiem ķiveru modeļiem. Un atkal populārākais ir Petzl modelis — Ecrin Roc. Diemžēl, ne tikai popularitātes, bet arī cenu ziņā Petzl pārspēj citas firmas, kas laikam būtu jāuzskata par galveno Petzl trūkumu. Vēl BMC parbaudes testus iztur arī citi klasiskas formas ķiveru modeļi — Camp Rock Star un High Star, Cassin Rock un vairāki HB modeļi, pie tam testa rezultātu ziņā nebūt neatpalīkdami no Petzl. Speciālisti neiesaka iegādāties firmas Peak rāzotās ķiveres, kas neatbilst drošības standartiem. Pērkot ķiveres vienmēr ir jāskatās, vai attiecīgajam modeļim ir UIAA un CEN drošības sertifikāti. Ja jā, tad viss kartībā, ķiveri var pirkst.

Kāds ir ķiveres mūža ilgums?

Ķiveres mūža ilgums lielā merā ir atkarīgs no tās izgatavošanas materiāla. Jebkura materiāla (jebkuras ķiveres) kvalitāte pasliktinās pieaugot tā vecumam. Tā plastmasas ķiveres ir jāmaina ik pa 6 gadiem. Stiklķiedras ķiveres, kas gan parasti ir smagākas par plastmasas ķiverēm, kalpo ilgāk — vismaz 10 gadius. Kalnos kāpējam ir jāmāk pašam novērtēt, vai ķivere vēl atbilst vajadzīgajiem standartiem, vai nē. Ir vairāki kritēriji pēc kuriem var spriest par ķiveres kvalitāti. Vienu jau minēju, tas ir materiāla vecums. Tad vēl:

- jo ķiveres sakotnējā spēja absorbēt enerģiju ir lielāka, jo tās mūžs ir ilgāks,
- ķivere noteikti ir jāmaina, ja uz tās virsmas ir skaidri redzami deformējumi — ielielumi, plāsas,
- ķivere ir jāmaina arī pēc pamatiņiem bezīniem, ja deformējumi nav samanāmi. Šādā gadījumā tās virsmā var veidoties mikroplāsas, kas būtiski samazina tās izturību,
- un pēdējais ieteikums, kas tikpat labi attiecas uz jebkuru alpīnisma inventāru — ja jums liekas, ka ķivere ir jāmaina, tad tā ir jāmaina.

Atgrīzoties pie raksta sākumā minētajām "celtnieku ķiverēm", protams, var vadīties pēc principa "labāk tāda, nekā nekāda". Tomēr, tad, kad būs beigušies "vecie" ķiveru krājumi, ko tad darīsim? Vai siesim katliņus galvā? Lai nu kāda, tomēr arī tā būs aizsardzība...

Ķiveres, drošības sistēmas, virves, tas ir alpīnisma inventārs, no kā ir tieši atkarīga jūsu dzīvība. Ja jūs kalnu maršrutu ejat ar vecu leduscirtņi, jūsu drošība ir atkarīga no tā, cik labi un uzmanīgi jūs mākat to lietot (ar nosacījumu, ka cirņis neizķist!). Ja jūs maršrutā esat ar vecu ķiveri (vai virvi, vai sistēmu), vairojet sevi, no jūsu mācēšanas te nu nekas vairs nav atkarīgs. Naudas trūkums nav attaisnojums. Ja godīgi, uz kopējo kalnu braucienu izdevumu fona, tēriņi par labu ķiveri tāds šturns vien ir!

Vēl gribu vērsties pie tiem, kas organizē sacensības un kalnu braucienus. Vai jūs neuztrauc tā iespejamā atbildību, ja pēc kāda nelaimes gadījuma tiks pierādīts, ka dalībnieks ieguvīs traumu (vai vēl sliktāk), tikai tāpēc, ka lietojis nekvalitatīvu ekipējumu? Kā jūs domājat, vai tas nav arī ētisks jautājums, kas tad galu galā mums ir svarīgāks, vai pats pasākums, vai tā dalībnieki...

* minu tikai tās ķiveres, par kuru testēšanu rakstīts rakstā "Head Games"

Latvijas komanda iegūst 3. vietu Krievijas kausa posmā

Mihails Pietkevičs

Latvijas kāpēju komanda — Ieva Ūbele, Māris Zvirbulis, Rolands Laganovskis, Ēriks Ružēns, Uldis Kirtovskis un Mihails Pietkevičs (komandas kapteinis) — ienēma 3. vietu kopvērtējumā vienā no Krievijas kausa posmiem, kas notika šā gada 19.-21. maijā klintīs pie Jastrebinie ezera netālu no Sankt-Pēterburgas. Šis sacensības vienlaicīgi bija arī Sankt Pēterburgas atklātais čempionāts tūrisma daudzīnā kā arī XXX sacensības kalnu tūrisma tehnikā, kurās veltītas V.P.Jegorova piemiņai.

Tā kā sacensības notika Krievijas ziemeļrietumos, tad tajās tradicionāli piedalījās daudz komandu no Sankt-Pēterburgas un Maskavas. Pavisam startēja 5 komandas no Sankt-Pēterburgas un 3 komandas no Maskavas. Tāpat startēja komandas no Saratovas un Latvijas, kopšķaitā — 10. Mūsu reālē pretinieki bija gan tikai kādās trīs komandas, jo pārējo komandu sagatavotības līmenis bija salīdzinoši zems.

Sacensības notika trijās atsevišķās distancēs: glābšanas darbu distancē, kā arī distancēs "Klintis 1" un "Klintis 2". Distances tika veidotas uz dabīga klinšu reljefa, uz kompakta klinšu masīva, kuru vietējie iesaukuši "Zmeinij" (Čūsku). Masīva vidējais augstums — apmēram 25 līdz 30 metru, klinšu vidējais stāvums — ap 80 grādiem.

Glābšanas darbi — 6. vieta

Glābšanas darbu distancē Latvijas komanda, pat nevelkot savu starta vietu izlozē (jo sarakstā bija pēdējā), ielozeja sev smago pirmo startu. Jau apmēram 7.30 no rīta pilnā gatavībā atrodamies pie distances. Ārā vēl ir auksts un mikls, klintis nav paguvušas sasilt, bet tāda nu ir šī sporta veida specifika. Taktiski distances iziešanu esam izplānojuši labi, tikai nedaudz sakeras ar plānu realizāciju pašā sākumā. Kopumā ienemam sesto vietu šajā distancē. Taču tikai mūsu un vēl viena komanda no Sankt-Pēterburgas var lepoties ar atzīmi "0" protokola ailē "sodi par tehniskiem pārkāpumiem".

"Klintis 2" — 1.vietā

Tās pašas dienas pusdienlaikā Latvijas

komanda startē distancē "Klintis 2". Komandai tiek dotas 8 klinšu distances, kuras jāizkāpj individuāli. Distanču garums ir no 10 līdz 25 metriem, bet to grūtība — no pavisam vieglas līdz maršrutam, kurš iet pāri vairākām nelielām "karnīzēm" un ir samērā grūts. Par katru izietu maršrutu pirmajā reizi var sanemt 1 punktu, bet iezojot to vēl 3 reizes — 0,1 punktu par katru šādu reizi. Mūsu komandas augstā individuālā meistarība dod iespēju ienēmt pirmo vietu šajā distancē starp visām komandām, kā arī Rolandam iegūt otro vietu individuālajā vērtējumā starp virlešiem un levai — trešo vietu individuālajā vērtējumā starp sievietēm. Mājiniekus mūsu panākumi acimredzami sarūgtināja.

"Klintis 1" — 3. vieta

Paliek vēl starts pēdējā distancē — "Klintis 1". Distance ir izveidota interesanta, jo daudz jāizmanto māksligos atbalsta punktus. Mums labvēlīga ir arī izloze — startējam astotie. Arī šoreiz taktiski viss izdomāts labi (ko vēlāk uzsver arī viss tiesnešu korpušs, vienbalsīgi atzīstot mūsu komandu par visskatāmāko šajās sacensībās), bet nelielas kļūdas neļauj ienēmt šajā distancē augstāku vietu kā trešo. Tomēr tas ir labs sniegums, kas kopvērtējumā dod Latvijas komandai iespēju ienēmt augsto trešo vietu un uz Rīgu vest skaistas medaljas ar Sankt-Pēterburgas attēliem un diplomas. Tāpat esam aicināti piedalīties vēl virknē citu sacensību.

Sacensības kalnu tūrisma tehnikā, kuras veltītas V. P. Jegorova piemiņai notiek jau kopš 1968. gada un ir veltītas pirmajam sacensību organizatoram un galvenajam tiesnesim V. Jegorovam, kurš neilgi pēc pirma sacensību noorganizēšanas gāja bojā Pamirā.

Latvija šajās sacensībās piedalās apmēram no 1970. gada un parasti spēj parādīt ievērojamus rezultātus (1. un 2. vieta 1971. gadā, 1. vieta 1973., 1974., 1979., 1982. un 1983. gados, 2. vieta 1972., 1975., 1978., 1981. un 1990. gados, 3. vieta 1974., 1977., 1987., 1988., 1991., 1997. un 1998. gados).

Klinšu kāpšana Rīgā

Šobrīd Rīgā darbojas divas klinšu kāpšanas zāles, kurās uz māksligajām sienām regulāri var nodarboties ar kāpšanu.

Juglas Ģimnāzija

Kvēles 64, Riga
Transports — 32. autobuss
~20 pamatmaršruti ar augšējo drošināšanu
~240 kv.m koka furnitūrā ar mākslīgām aizkerēm
Sienu augstums — 8 m
Kontaktpersona — Normunds (mob — 9403822)

Rīgas Aviācijas Universitāte

Lomonosova 2, Riga
Transports — 15. trolejbuss
~18 pamatmaršruti ar augšējo drošināšanu, iespēja kāpt ar apakšējo drošināšanu
~160 kv.m koka furnitūrā
Sienu augstums — 8-9 m
Kontaktpersona — Ira (tel — 263787)

Klinšu kāpšanas normatīvi

Latvijas Alpīnistu Savienības Klinšu kāpšanas komisija strādā pie vairākiem dokumentiem, kuri regulēs klinšu kāpšanas aktivitātes Latvijā. Tie ir sekojoši normatīvie akti:

- 1) drošības tehnikas noteikumi kāpšanas treniņiem;
- 2) sacensību noteikumi klinšu kāpšanā (tieka pārstrādāti);
- 3) klinšu kāpšanas instruktora atestācijas programma.

Ikvienas, kura interešē līdzdarbība minēto dokumentu sagatavošanā, tiek aicināts piedalīties to izstrādē ar saviem ieteikumiem. Kontaktpersona: Normunds Reinbergs (mob — 9403822).

Mūsu kāpēji Velsā

Laika posmā no 7.-14.majām Z-Velsā Plas y Brenin notika starptautiskā kāpēju tikšanās (International High Performance Climbing Meet). Tajā bez 2 LAS pārstāvjiem piedalījās kāpēji no 25 valstīm un daudzi vietējie kāpēji.

Tikšanos organizēja Lielbritānijas Alpinisma padome (British Mountaineering Council), kas līdzīgus pasākumus rīko katru otro gadu. Tikšanās mērķis ir starptautisko kontaktu veicināšana, iespēja kāpt un izbaudīt Z-Velsas klintis un dabu, veicot klasiskus un modernus klinšu kāpšanas maršrutus un diskutēt par dažādiem pilnveidošanās aspektiem šajā "sportā".

**LR čempionāts
klinšu kāpšanā 2000**

Pāra kāpšana

Virieši

1. Ievans Petrovs	Traverss
2. Valentins Suharevs	SKK
3. Edgars Veikins	LJKSC

Sievietes

1. Jūlija Šumilova	SKK
2. Jelena Murza	Traverss
3. Dace Šmitē	Dingo

Bolderings

Virieši

1. Rolands Laganovskis	LJKSC
2. Aleksandrs Ogannesjans	SKK
3. Valentīns Suharevs	SKK

Sievietes

1. Ieva Zelmenē	LJKSC
2. Jūlija Šumilova	SKK
3. Aiga Rakeviča	RSP

Grūtā kāpšana

Virieši

1. Igors Čeha	Traverss
2. Rolands Laganovskis	LJKSC
3. Dmitrijs Ogurcovs	SKK

Sievietes

1. Jūlija Šumilova	SKK
2. Dace Šmitē	Dingo
3. Jelena Murza	Traverss

**LR Jaunatnes čempionāts
kāpšanā 2000**

Ātrumkāpšana

C - zēni

1. Valdis Vintišs	RSP
2. Jurijs Krasanovs	SKK
3. Dmitrijs Ogurcovs	SKK

D - zēni

1. Maksims Eglītis	SKK
2. Gariks Sīsakjans	SKK
3. Arturs Gucu	Daugmale

C-D - meitenes

1. Linda Reze	Daugmale
2. Dace Šmitē	Dingo
3. Adele Simsonsone	Daugmale

Bolderings

C - meitenes

1. Linda Reze	Daugmale
2. Dace Šmitē	Dingo
3. Elīna Cīrule	Daugmale

D - meitenes

1. Anna Sosnovska	Daugmale
2. Adele Simsonsone	Daugmale
3. Lāsma Liepa	Daugmale

D - zēni

1. Maksims Eglītis	SKK
2. Arturs Afanasjevs	SKK
3. Rolands Ružēns	Dingo

**LJKSC jaunatnes
sacensības
grūtajā kāpšanā
1999./2000. gada
sezonas kopvērtējums**

D - meitenes

1. Adele Simsonsone	Daugmale
2. Anna Sosnovska	Daugmale
3. Lāsma Liepa	Daugmale

D - zēni

1. Jurijs Krasanovs	SKK
2. Dima Ogurcovs	SKK
3. Jānis Grotups	RSP

C - meitenes

1. Jūlija Šumilova	SKK
2. Lauma Mengote	Remoss
3. Sanita Frišvalde	Remoss

C - zēni

1. Valdis Vintišs	RSP
2. Sergejs Klēščinskis	SKK
3. Haralds Freimanis	RSP

▲ Izrējam kāpšanas sienas sporta spēlēm, prezentācijām un izklaides pasākumiem...

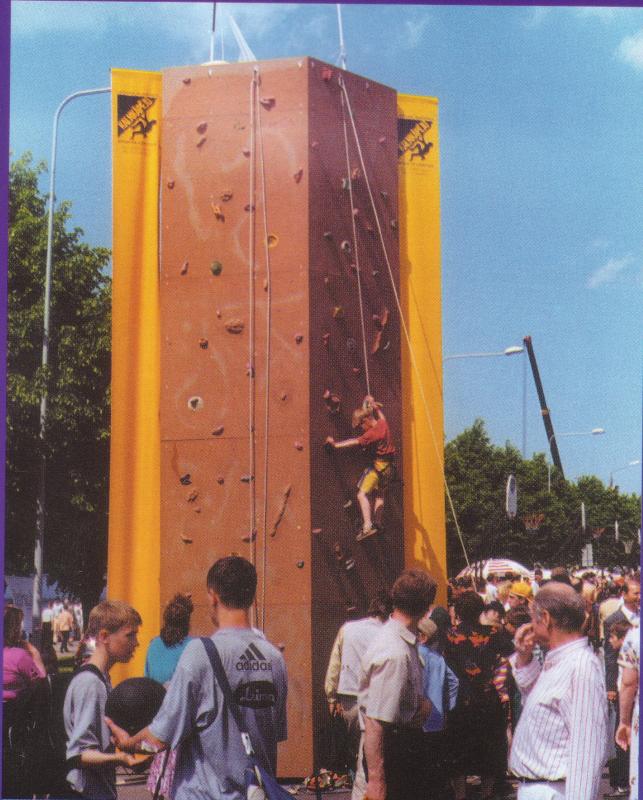
▲ Izgatavojam kāpšanas sienas skolām un sporta klubiem

▲ Klinšu kāpšana telpās (treniņi un apmācība) no 1. septembra līdz 31. maijam.

**Latvijas Jaunatnes
Kalinķapējū Sporta
Centrs**

Tel: 9403822

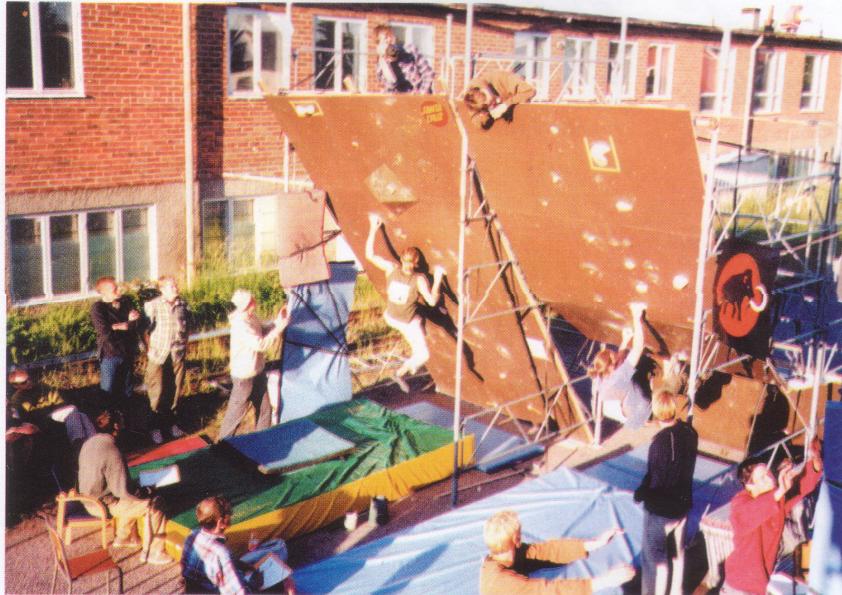
www.CLIMBING.apollo.lv

Baltijas jūras valstu kāpšanas festivāls

Normunds Reinbergs

2000. gada 8.-12. jūnijs, Vastervika (Zviedrija)

Kā jau labi zinām, Latvija nebūt nav apveltīta ar kalniem un klintim, kā arī ne tikt bieži kāpēji no Latvijas piedalās starptautiskās sacensībās. Tāpēc mēs labprāt devāmies uz Vastervikas kāpšanas kluba organizēto kāpšanas festivālu, kura mērķis, protams, ir dibināt kontaktus, apmainīties pieredzē un dalība Ziemeļu valstu kausa izcīņā bolderingā (t.i. sacensībās išās, bet ļoti grūtās distancēs).

No Latvijas festivālā piedalījās septiņi dalībnieki vecumā pārsvarā no 20 līdz 27 gadiem. No Baltijas vēl bija atbraukuši 10 lietuvieši un 6 igaunieki. No citām valstīm varēja manit pārstāvju no Dānijas, Somijas un, protams, Zviedrijas.

Klīnis Zviedrijā ir Latvijai tuvākais "klinšu stadijons" ar visai plašām iespējām. Ja neskaita nakti uz prāmja, pēc automašīnas spidometra rādītajiem, no autora mājām līdz tuvākajām klinšu saliņām pie Stokholmas ir mazāks attālums nekā no Rīgas līdz Cēsim vai Bauskai. Tieši tāpēc pirmās dienas izmantojam iespēju pašiem pakāpt pa klintim. Secinājumi tādi paši kā vienmēr, pieskaroties kaut kam reālam. Pāreja no mākslīgā uz dabīgo reljefu (Zviedrijā tas pārsvarā ir granīts) ir vienmēr bijusi grūta, un te, tāpat kā kalnos, ir nepieciešama "aklimatizācija". Tikko sāc pierast, jābrauc mājās. Tehniski neko grūtāku par 6b – 6c, pēc UIAA klasifikācijas, ar apakšējo drošināšanu izkāpt neizdodas.

kuru veido lēciens no milzīgas aizkeres kādu pusotru metru augstāk un tad pieklājības pēc jāaizsniedz vēl viena aizkere. Ja ne ar pirmo reizi, tad ar otro vai trešo šo manevru veic lielais vairākums. Izdarot to ar pirmo reizi, pēc rezultātiem izrādījās, ka tas ir pietiekami, lai varētu dalīt 16.–18. vietu, ko arī veiksmīgi izdarīja Aleksandrs Lavišs un divi igaunieki. Tālāk distances līdzinājās murgam, jo 4 minūtēs, kuras tiek dotas, lai atrisinātu aizkeru rēbusu, izdevās nostāties tikai uz sākuma aizkerēm un varbūt izdarīt 1 – 3 kustības. Tālāk sekoja kritiens mīkstos matračos. Daudz labāk negāja arī vietējiem — labākais rezultāts ir izietas 3 distances, bet ar izetām divām var cerēt tikt labāko astotniekā. Situāciju dāmām līdzīga — labākā no baltiešiem — Kristīne Grotupe — iegūst 12. vietu.

Finālā uzvar zviedri gan dāmu, gan kungu konkurencē.

Secinājumi. Agrāk kaut kur dzirdētais mīts par vieglām sacensībām Skandināvijā ir un paliel tākai mīts. Mūsu piedalīšanās sacensībās bija vairāk priekam un pieredzei, nekā reālai cīnai, jo tāk bezcerīgi kaut ko izdarīt izveidotajos maršrutos mēs nebijām jutušies, domājams, nekad. Pats galvenais secinājums — jātrenējas, jātrenējas un vēlreiz jātrenējas. Protams vajag jaunas sienas, daudz aizkeru un daudz jaunu entuziastu, kas vēlas kāpt.

Kalnu īsziņas

▲ Oktobra sākumā Jānis Ventiņš ar komandu uzķāpa Col du Midi North Face (Monblāna rajons, Alpi). Kāpiens notīka ļoti slīktos laika apstākļos, kas ir pielidzināmi ziemas kapšanai Skotijā.

▲ Augustā Jānis Ventiņš kopā ar komandu uzķāpuši sekojošās Alpu virsotnēs:

- Aiguilles Rouges, Index de la Gliere 2595 m, klintis 3+
- Aiguilles Marbrees ZA kore 3535 m, ~PD
- Aiguille du Moine 3412 m, AD+
- L'Evoquc 3469 m, D siena, AD-
- Mont Blanc du Tacul North Face Triangle ~3900 m, Z kuluārs, AD-
- Mont Blanc 4807 m, no Aiguille du Midi, PD

▲ Augustā alpinistu grupa S. Grohovska vadībā uzķāpusi četrās Bezengijas (Kaukāzs) virsotnēs virs 4000 m augstuma — Brno (1B), Gidans (2A), Utku (2A) un Dihnaus (2A/2B).

▲ Augustā nesekmīgi beidzies Aleksandra Laviša mēģinājums uzķāpt Uzvaras smailē (Tjanšans). Iemesls — slīktie laika apstākļi.

▲ Augustā J.Osis, R.Laveikis, A.Migla un L.Lurie izgājuši maršrutus uz Alpu virsotnēm Rotvand (2806 m, ~Rus 5B) un Piccolo Lagazuo (2778 m, ~Rus 4B).

Monblāns (Alpi) šogad Latvijas kāpēju vidū bijis īpaši populārs. Virsotnē ir uzķāpušas gan vairākas organizētās grupas, gan virkne atsevišķu kāpēju

▲ 2. augustā K. Liepiņš un N. Lisovskis Šveices Alpos uzķāpuši Pizzo Badile virsotnē pa ZA sienas Kasina maršrutu, TD (V+, A1).

▲ Jūlijā Vents Bomis nobraucis ar sniega dēli no Elbrusa (5642 m). Reizē ar viņu Elbrusā uzķāpuši vēl vairāki Latvijas kalnos kāpēji.

▲ Jūnija beigās — Jānos — no Monblana ar sniega dēļiem nobraukuši Gatis Kalniņš un Pauls Ābele. Kalnā viņi uzķāpuši kopā ar LUTK kalnos kāpēju grupu.

▲ 5. maijā Latvijas alpinists Aleksandrs Lavišs Novosibirskas (Krievija) alpinistu komandas sastāvā sasniedzis Ama-Dablamu virsotni (6856 m) Himalajos (Nepālā, Everesta rajons).

Kopā ar Nikon

pasaulē skaistāka

fēn
OFICIĀLAIS
PĀRSTĀVIS
LATVIJĀ

FOTOPRECES UN
FOTOPAKALPOJUMI

FOTOVEIKALI:
Kr. Barona 83
Brīvības 49/53
Audēju 16 (u/v "Centrs")
Maskavas 357 (t/c "Dole")
Vienības gatve 87 (RIMI)

FOTOSALONI:
Smilšu 1/3
Miera 4

Birojs: Kr. Barona 83, tālr. 7276050